

Sømna kommune

Landbrukskontoret

Landbruks og matdepartementet

Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

Vår ref:
2014/3375-3

Arkivkode
V63

Saksbehandler
Nils Nyborg, direkte tlf: 75015071

Dato
22.12.2014

Høringsuttalelse - Forslag om å oppheve konsesjonslov og boplikt

Landbruksnemnda i Sømna og kommunestyret i Sømna har behandlet ovenstående sak. Begge har fattet følgende uttalelse:

Sør-Helgeland er et av de områdene i Norge som er mest avhengig av landbruk. Vi har mange dyktige gårdbrukere her i regionen og mange ungdommer med kompetanse og ståpåvilje som vil etablere seg som gårdbrukere. Pga vilkår som at eier må bo på eiendommen, at prisen skal gjenspeile det man kan tjene på bruket og at erverver må være skikket til å drive eiendommen kan ungdom i dag klare å etablere seg som gårdbrukere. Vi har derfor lokalt eierskap til arealene og ressursene våre.

En fjerning av foreslåtte lover tror vi gir følgende resultat:

- Prisene på landbrukseiendommer vil øke og de mest kapitalsterke kan erverve eiendommer til en pris som ikke samsvarer med det man kan tjene på å drive landbruk på eiendommen. De som ønsker å erverve en eiendom for å bosette seg på den og leve av den vil ikke makte å konkurrere.*
- Investeringselskap / AS /utenlandske firma vil i større grad bli eiere av norske landbrukseiendommer på bekostning av enkeltpersoner/ familier når kravet om personlig eierskap fjernes. Noen få jordeiere vil bli veldig store og dagens familiebruk vil være i endring.*
- Den som driver jorda vil ikke ha økonomi til å kjøpe den og vi vil oppleve økt jordleie. Vi vil også oppleve at gårdsbestyrere driver eiendommer ervervet av folk i andre deler av landet. Selv om driveplikten opprettholdes må det forventes at investeringsviljen på disse arealene reduseres og at landbruksproduksjonen følgelig blir mindre.*
- Vi kan komme til å oppleve at hele grender blir avfolket store deler av året fordi gårdsbrukene har endt opp med å bli romslige fritidsboliger. Driveplikten kan nok opprettholdes av gårdbrukere fra andre områder, eller tilreisende landbruksentreprenører.*

Postadresse:
Vik
8920 SØMNA
E-post:
postmottak@somna.kommune.no

Besøksadresse:
Kommunehuset

Internett:
www.somna.kommune.no

Telefon: 75015070
Telefaks: 750150191

Bankkto.: 4536.05.00601
Org.nr.: 944810277

Sømna kommune advarer sterkt mot konsekvensene av dette forslaget. Norsk landbruk, norsk matproduksjon og dagens familiebruk over hele landet er bygget opp over generasjoner og dette er for viktig til at disse lovendringene bør vedtas. Forslaget vil føre til endringer i eiendomsstrukturen som vil være tilnærmet umulig å reversere i ettertid.

Vedlagt følger utskrift av saken.

Med vennlig hilsen

Nils Nyborg
Jordbrukssjef

Kopi til:

Brønnøysunds Avis

Helgeland Arbeiderblad

Sømna kommune

Arkiv: V63
Arkivsaksnr: 2014/3375-2
Saksbehandler: Nils Nyborg

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
82/14	Sømna landbruksnemnd	17.12.2014
83/14	Sømna kommunestyre	18.12.2014

Høringsuttalelse - Forslag om å oppheve konsesjonslov og boplikt

Saksprotokoll i Sømna kommunestyre - 18.12.2014

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sør-Helgeland er et av de områdene i Norge som er mest avhengig av landbruk. Vi har mange dyktige gårdbrukere her i regionen og mange ungdommer med kompetanse og ståpåvilje som vil etablere seg som gårdbrukere. Pga vilkår som at eier må bo på eiendommen, at prisen skal gjenspeile det man kan tjene på bruket og at erverver må være skikket til å drive eiendommen kan ungdom i dag klare å etablere seg som gårdbrukere. Vi har derfor lokalt eierskap til arealene og ressursene våre.

En fjerning av foreslåtte lover tror vi gir følgende resultat:

- Prisene på landbrukseiendommer vil øke og de mest kapitalsterke kan erverve eiendommer til en pris som ikke samsvarer med det man kan tjene på å drive landbruk på eiendommen. De som ønsker å erverve en eiendom for å bosette seg på den og leve av den vil ikke makte å konkurrere.
- Investeringselskap / AS / utenlandske firma vil i større grad bli eiere av norske landbrukseiendommer på bekostning av enkeltpersoner/ familier når kravet om personlig eierskap fjernes. Noen få jordeiere vil bli veldig store og dagens familiebruk vil være i endring.
- Den som driver jorda vil ikke ha økonomi til å kjøpe den og vi vil oppleve økt jordleie. Vi vil også oppleve at gårdsbestyrere driver eiendommer ervervet av folk i andre deler av landet. Selv om driveplikten opprettholdes må det forventes at investeringsviljen på disse arealene reduseres og at landbruksproduksjonen følgelig blir mindre.

- Vi kan komme til å oppleve at hele grender blir avfolket store deler av året fordi gårdsbrukene har endt opp med å bli romslige fritidsboliger. Driveplikten kan nok opprettholdes av gårdbrukere fra andre områder, eller tilreisende landbruksentreprenører.

Sømna kommune advarer sterkt mot konsekvensene av dette forslaget. Norsk landbruk, norsk matproduksjon og dagens familiebruk over hele landet er bygget opp over generasjoner og dette er for viktig til at disse lovendringene bør vedtas. Forslaget vil føre til endringer i eiendomsstrukturen som vil være tilnærmet umulig å reversere i ettertid.

Saksprotokoll i Sømna landbruksnemnd - 17.12.2014

Behandling:

Ingen endringsforslag ble fremmet.

Ved votering ble rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sør-Helgeland er et av de områdene i Norge som er mest avhengig av landbruk. Vi har mange dyktige gårdbrukere her i regionen og mange ungdommer med kompetanse og ståpåvilje som vil etablere seg som gårdbrukere. Pga vilkår som at eier må bo på eiendommen, at prisen skal gjenspeile det man kan tjene på bruket og at erverver må være skikket til å drive eiendommen kan ungdom i dag klare å etablere seg som gårdbrukere. Vi har derfor lokalt eierskap til arealene og ressursene våre.

En fjerning av foreslåtte lover tror vi gir følgende resultat:

- Prisene på landbrukseiendommer vil øke og de mest kapitalsterke kan erverve eiendommer til en pris som ikke samsvarer med det man kan tjene på å drive landbruk på eiendommen. De som ønsker å erverve en eiendom for å bosette seg på den og leve av den vil ikke makte å konkurrere.
- Investeringselskap / AS /utenlandske firma vil i større grad bli eiere av norske landbrukseiendommer på bekostning av enkeltpersoner/ familier når kravet om personlig eierskap fjernes. Noen få jordeiere vil bli veldig store og dagens familiebruk vil være i endring.
- Den som driver jorda vil ikke ha økonomi til å kjøpe den og vi vil oppleve økt jordleie. Vi vil også oppleve at gårdsbestyrere driver eiendommer ervervet av folk i andre deler av landet. Selv om driveplikten opprettholdes må det forventes at investeringsviljen på disse arealene reduseres og at landbruksproduksjonen følgelig blir mindre.
- Vi kan komme til å oppleve at hele grender blir avfolket store deler av året fordi gårdsbrukene har endt opp med å bli romslige fritidsboliger. Driveplikten kan nok opprettholdes av gårdbrukere fra andre områder, eller tilreisende landbruksentreprenører.

Sømna kommune advarer sterkt mot konsekvensene av dette forslaget. Norsk landbruk, norsk matproduksjon og dagens familiebruk over hele landet er bygget opp over generasjoner og dette er for viktig til at disse lovendringene bør vedtas. Forslaget vil føre til endringer i eiendomsstrukturen som vil være tilnærmet umulig å reversere i ettertid.

Rådmannens innstilling

Sør-Helgeland er et av de områdene i Norge som er mest avhengig av landbruk. Vi har mange dyktige gårdbrukere her i regionen og mange ungdommer med kompetanse og ståpåvilje som vil etablere seg som gårdbrukere. Pga vilkår som at eier må bo på eiendommen, at prisen skal gjenspeile det man kan tjene på bruket og at erverver må være skikket til å drive eiendommen kan ungdom i dag klare å etablere seg som gårdbrukere. Vi har derfor lokalt eierskap til arealene og ressursene våre.

En fjerning av foreslåtte lover tror vi gir følgende resultat:

- Prisene på landbrukseiendommer vil øke og de mest kapitalsterke kan erverve eiendommer til en pris som ikke samsvarer med det man kan tjene på å drive landbruk på eiendommen. De som ønsker å erverve en eiendom for å bosette seg på den og leve av den vil ikke makte å konkurrere.
- Investeringselskap / AS / utenlandske firma vil i større grad bli eiere av norske landbrukseiendommer på bekostning av enkeltpersoner/ familier når kravet om personlig eierskap fjernes. Noen få jordeiere vil bli veldig store og dagens familiebruk vil være i endring.
- Den som driver jorda vil ikke ha økonomi til å kjøpe den og vi vil oppleve økt jordleie. Vi vil også oppleve at gårdsbestyrere driver eiendommer ervervet av folk i andre deler av landet. Selv om driveplikten opprettholdes må det forventes at investeringsviljen på disse arealene reduseres og at landbruksproduksjonen følgelig blir mindre.
- Vi kan komme til å oppleve at hele grender blir avfolket store deler av året fordi gårdsbrukene har endt opp med å bli romslige fritidsboliger. Driveplikten kan nok opprettholdes av gårdbrukere fra andre områder, eller tilreisende landbruksentreprenører.

Sømna kommune advarer sterkt mot konsekvensene av dette forslaget. Norsk landbruk, norsk matproduksjon og dagens familiebruk over hele landet er bygget opp over generasjoner og dette er for viktig til at disse lovendringene bør vedtas. Forslaget vil føre til endringer i eiendomsstrukturen som vil være tilnærmet umulig å reversere i ettertid.

Saksopplysninger

Landbruks og Matdepartementet foreslår å oppheve konsesjonsloven av 28.11.2003 samt enkelte bestemmelser i odelsloven av 28.06.1974 som gjelder odelsrett, åsetesrett og boplikt.

Dette innebærer blant annet at:

- Erverv av fast eiendom ikke lenger er avhengig av tillatelse fra det offentlige
- Boplikten faller bort
- Priskontroll på landbrukseiendom faller bort.

Disse endringene erstattes ikke av nye regler. Dette vil i henhold til departementet styrke den private eiendomsretten og gjøre det enklere å få omsatt eiendom mellom private. I tillegg frigjøres tid i det offentlige når disse sakene ikke lenger skal behandles.

Formålet med dagens konsesjonslov er å :

”regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese: Framtidige generasjoners behov, landbruksnæringen, behovet for utbyggingsgrunn, hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftsinnteresser og bosetting.” (sitat fra § 1 i loven)

Departementet kan ikke se at disse formålene er så viktige at loven bør bestå.

Statsråden begrunner forslaget med at det vil ”styrke den private eiendomsretten til bonden”. Agri Analyse og Respons analyse har utført en undersøkelse blant 1000 gårdbrukere som jo representerer den private eiendomsretten på landbrukseiendommer. Over 70 % er i mot å oppheve konsesjonsloven og over 60 % er i mot en fjerning av boplikten og priskontrollen. Det er med andre ord overveldende motstand blant etablerte gårdbrukere til fjerning av regelverket.

I dag opplever vi i stor grad at folk innretter seg etter regelverket slik at vi meget sjelden behøver å avslå søknader. Fjernes reglene vil vi raskt oppleve at folk med kapital i ryggen vil se investeringsmuligheter i landbruksareal og vi vil få en helt annen utvikling enn i dag. Dette behøver ikke nødvendigvis å skape arbeidsplasser lokalt og heller ikke lokale ringvirkninger.